

DÜSEVNI LISZT

Mészecsne verszke novine.

Vu iméni překmurszke evangelicsanszke sinyorije reditel i vödávník: Fliszár János, Murska Sobota.

Rokopísi sze mrejo v
:: Puconce pošlati. ::

Cejna na cejlo leto 20 din., v zvonstvo 30 din., v Ameriko 1 Dol., edne numere 2 din.

Naprejplacšilo gorivzeme vszáki ev. dñh. i vucšitel. Csek racsuna st. 13,586 ; imé „Düsevni liszt“ Puconci.

Biblia.

Pôleg ednoga diacskoga govorênya knige tüdi májo szvojo oszodjenoszt, ali szí bojdi szvoj sors. Kníg sors je pri-szpodoben k-lüdi sorsi. Knige rávno tak, kak lüdje. dokacs szo mláde, ali szo nô-ve, tečasz szo prijétne, radi je cstéjo ; ali ali szledi, kak obsztarajo, ji niscse nevze-me naprê, ka bi 'znyi csteo. Zavr'zejo sze i tô nájbôgse je, csi ji zraszcšszani, raz-trgani tá nelücsíjo, nego za tram potisz-nyene, z-práhom obszedjene, vu pozáble-nosztí mráki pocšívajo, gde k-koncovi mo-liom na porob szpádnejo. Z-oni jezero i jezero kníg, stere szo pred sztó létmi stampane i vödáne ji keiko cstéjo dnesz-dén lüdje? Mogôcse nisterne, nisterna? Te ove szo 'ze presztáre, nyí vrêmen je minôlo : nê jí trbê nikomi. — Jedíno szamo edne knige jesztejo na szvétí, stere nigdár neobsztarajo, steri vrêmen nigdár neminé, prôtomi, kém du'ze, vsze vecs i vecs cstitelov májo, tém vise sze prestímajo.

Té knige szo : biblia, ali pa : szvéto píszmo. Cslovecsansztvo z-biblie sôle nigdár neodraszté, ali szí, vu biblii popisza-no vcsenyé, trôst, szvétí návuk nigdár ni-komi nede vísesnyi, témbole, kém dale pride cslovecsansztvo vu znanosztí pôli, vu Jezusa vcsenyê tém vecs nászladnosztí, lepote, drágoga kincsa nájde, kaksega nye-mi niksa drúga znanoszt ponúdití i na-

mesztívatí nemore.

Vu mrácsni hízaj, pri szkale, olénk szlabom poszvêti, z-goszecsím perom, na drevja líszte, ali sztvári kôze szo píszali nigda biblio od szvétoga dñhá navdêh-nyeni pobo'zni mó'zje. Eden táksi cslovek, csi je dúgoga 'zitka bío i csi je zvôn biblie píszanya drúgo nê delao, je jo znábídti doli prepíszao v-cêlom szvojem 'zitki ed-nôk. Premiszliti nam je mogôcse, ka po tak teskom trüdi, vu ednoga csloveka cê-lom 'zitki píszane kníge : — biblia szo, kak dráge moge bídti? Szamo lí kralôv-je i tí veliki bogátci szo szí jo mogôcsi bílí szpraviti, stero je pri famílii nê szamo velika dñhovna, nego z-ednim szkrbno varvana materiálna vrêdnoszt bíla. Nê szamo eden pobo'zen, prémocsen goszpôd je rad dao za biblio cêlo edno imánye, csi je lí mogôcsi bío eden exemplár dobítí.

Biblie vrêdnoszt szo 'ze v-indasnyem vrêmeni lüdje szpoznali, tô kníg knigo szo sze pascsíli, kak nájbole razsürítí i za cslovecsansztva drági kincs posztaviti.

Tak je bíló do 15-te sztotíne, do kníg sztamparsztva goi nájdenya.

Z-stampanyem je tak 'ze lezé bíló biblio naprê posztaviti. Ali on polo'záj, ka je kath. cérkev bílio jedíno lí vu kore-noj posztavi, v-'zídovszkom i greskom, med doj obrnyenimi szamo vu diacskom jeziki popiszano i tô tüdi szamo popom dopúsztila csteti, szo krsztsansztva milíone nê poznale Krisztusovoga szvétoga ná-vuka.

Reformácii mámo hváliti, ka je pod kore szkriti poszvêt, biblia odkrita i presz'ëtila vu dûhoynoj kmici, vu neznanosztzi blodécsega cslovecsansztva szvetloszt 'zelejôcse dûse.

Na nas vend szlovenszki jezik je Kûzmics Stevan, Sztrûkovszki veliki roják, obrno doli z-grcskoga jezika Nôvi testamentom, Terplán Sándor pûconszki ev. dûhovnik 'zoltáre, Kardos János Norsinec veliki szin, hodoski bívsi dûhovnik Mo'ze-sa 5 i Jósua kníge.

Kûzmics je na szlov. jezik presztávleni Nôvi testamentom v-Halle vársi v-Nemskom országi dao vóstampati v-1771 leti. Z-etoga prvoga vödávanya, stero je z návucsniim predgovorom, brezi 'zoltárov, z-nisternimi molítvami dosztávleno, dáno vö, sze 'ze jáko narêtci náide, eden exemplár jeszte vu odszpodi podpíszanoga lasztnoszti, kí je té dráge knige od prem. Kûhár Ferenca, nasega dobro csinitela, na obarvanye vu szpômenek dôbo.

V-predgovori etak píse Kûzmics, ka je na stajarszki szlovenszki jezik biblia 'ze po Trúbari krajnszkom reformátori, nadale po Dalmata Antoni, Stevan Isztrianszki i Júri Furjavicsi doli obrnyena. Kí szo szamo te edne knige presztaviti i z-tála z-cirilicnimi, z-tála glagolnimi píszki dáli

stampati v-Tubing vársi v-1563-tjem leti. Cêlo biblia je Dalmatina Júri obrno doli »na stajarszki« jezik z velikim trûdom i vö je dao stampati vu Wittenbergi v-1584-tom leti, z-vlaskimi, ali szí bojdi z-dijackimi píszkmi. Na vu nemskom országi v Lausitz (Lusacia) krajíni 'zivôcsi vendusov racsún je Frencl Mihao obrno doli cêlo biblia i dao vö v-1728-tom leti vu Búdissi.

Kûzmics je eta presztávlanya vsze poznao, od steri etak píse: „Ni Trúbarovoga, ni Dalmatínovoga, ni Frencelovoga, niti drûgoga obrácsanya je nûcati nê mogao. Ár od tej nasi vogrszki szlovenov jezik od vszej drûgi doszta túhoga i szebi lasztivnoga má. Kakti i vu naprê zracsúnani sze veliki rázlocsek nahája. Záto je potrêbno bilô táksemi csloveki naprêsztopiti: kí bi v etom delao Bôgi na diko, a szvojemi národí pa na zvelicsanya. Liki je Goszpodin Bôg na tô nadigno Kûzmics Stevana surdanzkoga farara, kí je z-grcskoga pôleg premôcsi i pomáganya Dühá szvétoga z-velikom gêdrnosztjom na ete, kaksega cstés i csújes, jezik cêli nôvi zákon doli obrno i *sztroskom vnôgi vörnî dûsic vóstampati dao.*“

Sto szo bilé té verne dûsice, stere szo vküp dalé szvoje fillêre i vödálé stam-

Podlíztek.

Bícs nazâ tüdi scsukne.

Ízitka kêp. Máli román. Poszlovenco P. Ji Boriska pri deli.

Eden létasnyi vrôcsi zvecsarek je Pêli ocsa tüdi vö sô na trávnike, gde je vrêlo teklo szená gûjtanye, on je tüdi zácsao gûjtati, noszo je szenô i szkládao petrnice, liki káksi mládi decsko. Vsze je tekao 'znyega znoj, ali delo nyemi je prav szpadnolo i rad je bio, ka escse nateliko láda.

Gda je domô sô, trnok sze je nápio z-na trávniki bodôcse vretine. Na vécsar ga je mraz potro, cêlo nôcs ga je trôszo, na drûgi dén je nê mogao gori sztánoti, gláva nyemi je vrôcsa bíla i sümelo nyemi je v-nyê, kak vu obláki.

Pri kámre dveraj na trnáci szí zgovárjata tiva mládiva:

— Véndar bi dônok trbelo po doktora poszlati, právi szin, ár szo ocsa jáko bete'zni.

— Nevem zakaj volo, zácsa Judka loszkátati, brezi doktora tüdi lehko vmerjêje, zadoszta szo 'ze dozorjeni na szmrt, tak szo nama szamo nazádevi.

— Ali vídis, csi za drûgoga volo nê, za pogovárjanya volo, ka do pravili vecsarje, odgovorí mó'z.

— Za mojo volo szí náj brûszí lampe, komi sze kak vídi! Nê je tak nalehci doktora i vrásztvo placšívati. Idi szamo na delo — obed za vami prineszém. Peter domá osztáne pri sztárom i dá nyim piti, csi do 'zédni, jeszti pa tak nescsejo. Po poldnévi morem v-mlin poglédnoti, 'ze nemamo mele, to szlédnyo szem dnesz gori szpekla.

pati Nôvi zákon, da nyega naj kak náj-falej morejo vöposztaviti, ka szi ga ti náj-szirmaskêsi tüdi lehko szprávijo, dnesz dén 'ze nevêmo, blájzeni náj bode nyih szpômenek i nájem naj v-nébi v'zi-vajo.

Te prvi Nôvi testamentom je szfaljo. Obdrúgim je v-Po'zoni v-1817. i v-1848-om leti trétje vödánye stampano v-Kösze-gi. Szledi v 1883-tjem leti to strto vödánye v-Becsi. Dneszdén sze 'ze pá nedo-bíjo té szvéte knige, no csi sze csesztô, náimre z-Amerike iscsejo.

Zdá szmo 'ze szreçsnêsi, to dvôje poszlédnye vödáványe nam je 'ze Angli-sko Biblioraszürjávajöcse tüvárístvo po-moglo vödati i k-tomi szmo sze i eto pôt povrnoli.

Májusa 3-ga je prisao k-nam imenü-vanoga tüvárístva Balkána zavüpnik goszp. dr. Visil direktor i obeçsao nam je, ka je pêt jezero exemplárov stampati dati tüvá-ristvo gotovo, odnász szamo telko 'zelê, da gvüsní racsún exemplárov sinyoríja, tó je tó gmâne prêk vzemejo.

Tô vrlo drústvo 'ze vu 835 jezika-j dá stampati biblio i tak uprav z-telkimi národmi odpráva szvojo dobrôto, ka po fál cêni dá v-rôke nyim Krisztusa zvelicsi-telni návuk. Z-ednim na nász zavüpa, z-

kaksimi píszkmi naj bode stampano. Od toga sze bomo escse tanácsivái. Proti Küzmicsi i píszátelov nasi prestímányi i té polo'záj, ka Nôvi zákon vu véksoj meri nasi amerikanszki vere bratje iscsejo, de ga tanácsno z-sztárimi szlovenszkimi písz-ki stampati, z-drúge sztráni pa da sze nasa mladézen vu sôli horvatske píszke vcsi, tej nüçanye porácsa.

Tô pítanye je nê nateliko glavno, ár pôleg Jezusa rêcsi: píszk vmorí, düh pa o'zivi. Glavno delo je tó, ka nam Nô-vi zákon znôva vödá stampati Angli-sko biblioraszürjávajöcse tüvárí'stvo vu na-sem materszkom jeziki. Stero nyemi 'ze neprê z-szrdcá hválímo.

KOVATS STEVAN.

KUZMA STEVAN

1842—1927.

Prêmurszko evang. sinyoríjo je teski vdárec doszégno. Z-tak premáloga racsúna dühovnikszta nájsztarêsa kotriga, te obsztarani patriárcha, Kuzma Stevan domajnsevszki dühovnik je t. m. 8-ga dnéva, v-nedelo po poldnévi vu Bôgi vöpremíno. Csi je bár nyegovo z-85 lét sztaroszjtjov obtê'ze-no, oszlableno têlo csakalo i 'zelelo vu vekí-

Bete'znik je tó vsze csüo vu kámro, vszáka rêcs sze je notri csüla. Te mládi je escse nis-terno rêcs zmúvo i odisao na delo. Okôli ede-nájszete vöre je 'zena zanyim neszla obed. Niko-ga drúgoga je nê bilô domá, szamo bete'znik i te máli pojbcis i té tüdi li szamo teçsasz, dokes je mati nê zaprla za szebom vrát dvérec. Za nyöv sze je pôbrao proti skegynyi za ograd, k-tratam, gde szo nyegovi pajdáske 'zíbke paszli; dête je bio escse i za sztároga ocso je nê doszta má-rao, nede tak nôri, ka bi prinyem szú'zo, da je vönê tak lêpo vrêmen i pasztérje tak veszêlo szfücskávajo z-bezanovimi 'zveglámi i fücskami.

Bete'znik je na szébe zaniháni. More bidti vu cêloj vézsi je on szam jedíni domá, ti ovi szo vszi na trávnika-j.

Tesko szi je zdühávao, vszigidár ga je bod-nolo vö na rébra, gda szi je szapo popríjao. Za-gojdna, gda szta szi tiva mládiva pred dverami zgucsávála, je escse nê tak hüdü bio.

Vszigidár nyemi je hüse gratüvalo, med poldnévom je 'ze od velike vrocsíne komaj vido, v-glávi nyemi je sümelo, liki mlínszko kolô, je-zik nyemi je szühi grátao i szkoron sze na nébo zgrabo, niti rôke je nê mogao vö vtégnoti po vodeno kupico. Gláva nyemi je celô môtna bíla.

Na pamet nyemi je prislo, ka ednôk dávno, gda je v-stublíni bete'zen le'zao, na csísztoj béloj poszteli, je 'zena, ta miloga szrdcá Erzsika, ho-díla okôli nyega. Boriska je pa kühala dobro kürecso 'zupo i tá prineszla. Máta-j Boriska! Má-taj Boriska! Na rébra ga je pá szmeknolo. Da bi szamo eden po'zér vodé meo po'zrêti, szamo nisterno kaplo, telko ka bi szi lampe navlá'zo. Edna müha nyemi nesztanoma na glavô széda, csi rávno tá száma jeszte vu kámri i tá ga ne-sztanoma mantrá, vszigidár nyemi na cselo széde, csi malo z-glavöv gene, odletí, ali precí nazá széde, mantrá, csemerí ga i nemre sze je rêsíti.

vecsnoga pocsinka i míra domovino sze zoszelti, dűh nyegov je nê poménkao, on je escse gotov bio sze i nadale bojüvati. Kak vszáki sztári cslovek, tak i té sztarec sze je v-növom nasem poló'záji, v-steroga je szv. nasa mati cérkev posztávlena, ka szmo med evangelicsanszko vero i nyé násztave nepoznájöcse brate posztávleni i brezi verszki zákonov, zvon právde sztojécsi, nê mogao pomiriti, notri sze pripraviti i növe cérkevne usztáve zgotovlenya vcsakati. Vu velikoj meri je ládala vunyem velike sztaroszti ona lasztnoszt, od stere dávnvi latinszki pizsátel píse, ka je szamo ta prvêso dícsó (*laudátor temporis actis*) szamo ta preminöcsa zvisávao. Vu tom táli je negenyeni bio, escse i vöza ga je nê mogla vtréti i obnêmiti. On je vu isztini veren osztao k-protestánusa iméni. Vu cérkevni dugovánaj je negenyeni, vu dú-nosztí szpunyávanyi nepoménkani bio.

Pri vszój velikoj sztaroszti je zadoszta v-dobrom zdrávji i möcsi szpunyávao celö do szredine april mészeca szvoje pozványe, potom szo nyemi nogé zacsnole goripovedati szlű'zbo, teska je posztanyüvala nyega hodba. Na Veliki pétek — na té nas evangelicsanszki nájevksi, na goszp. Jezusa szmrtsztrplénja szpömenka szvétek, je szkösz na híze oblok z-boleznim szrdcom glédao verníkov v-cérkev prihájanye i da je nê mogao vuszebi v-Bo'zo hízo íditi, na tůvárisice ramo sze nagnovsi, sze je notri dao odpelati i pred oltá-

rom na sztolci szedécs, vu téli beté'zen, ali z-mocsnim dűhom odpravo szlű'zbo Bo'zo. Taksi je bio on vszigdár! Krepkoga nevugnyenoga dűha, bojüvajöcsi sze próti vszój nepravicsnoszti i poté'zenosztí.

Na Vélki pétek je obszlédnyim dr'zao Bo'zo szlű'zbo, stero je vu szvojeaga dúgoga 57 lét trpécsega dűhovnikszta vrémeni 57-mi krát i obszlédnyim odpravo. Od toga hípa mao nyemi je kotrig möcs vszigdár bole i bole pomenkávála, dokecs sze je i nyegov dűh tüdi nê májusa 8.-ga po poldn. ob 5-toj vöri z-szvojeaga zemelszkoga satora, z-etoga placsnoga döla, tá prék vu ono bögsó domovino preszelo, gde de ona, od steri sze nyemi je eti li témno zdelo, zöcsi vöcsi vu odícsenoszti vido.

Nyegov 'zítka szpísz je nakrátci naszledüvajöcsi. Kuzma Stevan sze je 1842. l. aug. 16-ga v-Pu'zavci norödo od kmétszki roditelov. Lűdszko sölö je v-Püconci, gimnázio v-Sopröni szpuno, gde je 1864-tom jun. 30-ga matúro, zrélösztí egzájmen djao doli z-dobrim rédom. Szvoje düse uágib bögavsi, sze je za dűhovnika 'zelo osznöviti, vu theologie sölö je sztöpo. Edno leto je v-Sopröni, to drűgo v-Po'zöni, trétje v-Halle-i, to strto pa v-Jeni szpuno, pascslívo sze pripravljájöcsi na dűhovnikszta pozványe. Szlédnye egzámen je v-Sopröni djao doli, gde je po blájzenoga szpömenka Karsay Sándora onoga hípa píspeki v-1868. sept. 14, za dűhovnika poszvetšeni. Prvo

Na kmicsne kámre dvera! sze mála szvetloszt poká'ze, tak da bi stoj namali ödpro dveri, natíhi, nasztráh nikák notri sztöpi na nyé. Beté'zníka ocsam nedene dobro szvekloszt, dobro zná, ka je nikák notri prisao, gécsati zácsa.

— Vodö mi dajte, vodö.

Sto je notri prisao, pá vöide, sztűdenca kolö rogácse, dveri sze pá odpréjo, szveklosztsa pá hüde dene ocsam, ali nikák nyemi vodö ponűdí, szamo namali, kelko ednök more zgutnoti i oh, kak nyemi tö dobro szpádne. Műhö nyemi té nikák doj zgoni z-csela, blazino preobrné, gori sztröszí, dunyho poprávi.

Zdá szpomínajte Pali ocsa Borisko, nej gda preklinyate, ár je ona, sto tam pri vasz szedí i bríse doj z vasega csela znoj, no csi je ona tüdi hícna i puna znoj.

Brez düske je bé'zala domö z-trávnika, gde je od szöszedov csűla, steri szo szí zgucsáváli,

ka je te sztári na koncí, 'zmetno, ka bi gojndo zadöbo i dományi szo vszi na trávniki.

— Szvétí Bög, míszli vu szebi Boriska, vtégnejo mréti i z-szebom odneszti vu grob szrd, csi sze nezmiríjo vö znami, kaksza szrdcá bolezen bode tö mojemi mö'zê, ár kakkolisté szo csiníli z-nama, dönok szo nyemi ocsa!

Boriska je hitro bé'zala i naglász je dála mö'zê, steri je z-köli hodo i tisztoaga hípa nê bio na trávniki.

Li hitro je vu vész prisla, na sztráh je sla notri na dvoricse, gde je 'ze tak dugo nê hodila. Nê je bilö nikoga domá, csűla je gécsanye i tamtá je sla, i tak je naisla v kámro. Zezávala je beté'zníka, ali té je nê mogao odgovoriti, ali je pa nê steo, szí je míszlila Boriska, more bidti sze escse itak szrdi.

Ali Boriska je za vsze tö nê málala. Rávnotak je oköli nyega hodila, kak inda, gda je escse tam bíla.

letó je v-indasnoj ártikuláriskoj gmajni, v-Vadosfai, v-Sopronvármegyövi, kak pomocník (kaplahan) szlúzo, oduat ga je pozváia ednoglaszno teda znöva osznovléna domajnsevszka fara za rédnoga dühovnika, gde je 57 dügi lét do konca szvojega 'zitka, kak vréli delavec Goszpodnovoga vinograda, neobtrüdnó delao. Edno növo pokolénye je gori zraszlo pod nyegovimi perötami. Domajnsevszko gmajno je on pozdigno na denésnyo osznovlénosz. V 1870. leti je söla z-vucsitéla sztanoványem i z-vérsztvenimi presztóri, v-1874-tom farov z-vérsztvenimi lokáli pozdignjeni. V-1901. leti je pa meszto sztáre vu szlaboj sztávi bodöcse molitvárnice vezdásnya lépa cérkev zacsnyenyena zídati, stera je 1902 leti dokoncšana i okt. 31-ga po blájzenoga szpömenka Gyurátz Ferenc püspeki goriposzvetsena i prékdána szvojemi pozványi. Potom za nisterno leto je zozídána dvárazréda söla i drügoga vucsitéla szlúzba nasztávléna. Nyegove násztave dícsijo toga neobtrüdjénoga delavca szv. m. cérkvi.

V-hízstvo je sztöpo 1872 okt. 10. b. szp. z-Cipóth Rudolfa püconszkoga dühovnika Vilma cserjöv, z-sterov szta 55 lét v-blájzenom híztvi 'zívela i stera je zdá 'ze vu túzno vdovinsztvo posztávléna. Nyidva híztvo je brezi pohodáikov minölo.

Preminöcsega dühovnoga pasztéra szprévod je tek. m. 11. pred poldnévom ob 11-toj vöri bio z-velkim tájjemányem od vu szírotinsztva osztáv-

leni vernikov, priátelov, bli'zécsi i dalésni znan-cov i csesztitelov velike vno'zine. Nazöcsi szo bilí prekmurszki ev. dühovnici, da od vszê postüvanoga tüvárisa tá szprevodijo i szlédnye postenyé nyemi prikázejo, z-bli'zányi gmajn kántorvucsitélje i z-stiraj veszníc ogengaszilci, tak da je szprévoda csüu jáko z-öszvetnim i szrdcá globoko obhednim tálom, k-velkomi mrtveci primérno odprávléni. Skrinja je v cérkvi posztávléna gori i précimbnó obvcenána. Placsno predgo szta v. p. Kováts Stevan sinyör vu vogrszkom, Siftár Károly bodonszki dühovnik vu szlovenszkom jeziki drázala. Nabrütivi pa Darvas Aladár Krízevszki dühovnik Bogá molíli. Placsno szpévanye je falkovszka dalárda, pod vodsztvom Vértes Aladára z-lépoj vküpglasznozstjöv, szrdcé gibajöcsim nászhajom obszlú'závala.

Naj pocsíva vu míri obtrüdjénoga i napokoj povrnyénoga nasega tüvárisa szprhlívi sator. Dúsa naj v'ziva vekivecsno blájzensztvo v-ednoj bögsoj domovini! Nyega szpömenek pa bojdi blagoszlovleni med nami!

Na be'zàja konci.

Nema cëla zemla práha teliko,
Néba zvézd i d'zúnd'za mörje veliko,
Kelko britki szkúz ti dobri tocsijo,
Dokecs sze nyih téla v-grob polo'zijo.

Kámra je bogme zapüsztšena, szmétlava bíla, nakeliko teliko je jo vréd vzéla, vöpomela, pavocsino, práh doj szpobrízšala. Gda je 'ze namali vréd vzéla, edno akácino véko je doj vlomíla na dvoriscsi, z-tisztov je hlád goníla beté'zníki. Te je tiho grátao, nê je tak gécsao, more bíditi je zadrêmao.

Boriska je száma nê znála, kak dugo je bíla pri beté'zníki, szamo je telko vídla, ka vecsér gratúje, szíromák mó'z zdá 'zmetno csáka glász.

Vecsér je bio, gda je domö prisla. Mó'z je jo 'ze domá i dvê deteti csákali . . .

— Bogme szo vu lagovom racsüni szíromák ocsa, právi 'zena. Dönok je isztína, ka vu vészí gucsíjo, ka szí zbo'zno deneta 'znyimi. Na veliko szírotinsztvo szo prisli.

— Szamí szo tak steli, odgovori morgotno Pista.

— Mené szo zevszega vö zbriszali, od tébe, tí dobra dúsa, szo pa níti csüti nê steli, doszégno jí je Bo'zi bics.

— Jaj negúcsi tak Pista, szkricsí Boriska, csi bi tí vido, kak zapüsztšena je bíla ona mála kámra, v-steroj lé'zijo, escse níti ednoga napítka vodé nyim nedá niscse; oh csi bi tvoja míla mati, sziröta krsztna mama tó znali, obrnoli bi sze vu gröbi.

— Csi bi oni 'zíveli, vsze bi nacsí bilö, szí je zdéhno Pista.

— Vis, nê szo ocsa krívi, ár tó znás, ka szo náturni bilí vu cëlom 'zitki, ali pokojna krsztna mama, Bög nyim dúsi dobro dáj, szo szí dönok lepö znali 'nyimi djáti, ár szo nê bilí lagov cslovek, vszemi je nevezšta zrok, ona jí je zmötila vu pámeti . . . Csi bi jasz z-tebom bíla, bí jí dönok poglédnola.

Bár nyim tĕlo csrvjé tá potrosijo,
Od groba sze ti verni nesztrásijo.

Ár, kí szvoj be'záj verno prebe'zijo,
'I szvojo dŭso Bôgi poszvetijjo.
— Prâh szem eti: lŭbo szem ino trpo,
Vervao, ka jeszte Bôg, pobo'zno 'zivo,
Trôstavsí, ka on doj zbríse szkuze
Vu ti pravicsni ocsáj pobŭdjene.

SÁNTHA (F. J.)

Nase sínyoríje szpráviscse.

(Nadaljávanye).

12. P. o. i. n. 8-ga punktuma

sínyorszki gyŭlĕs szigurno goripozové morávszkoga dŭhovnika i z-ednim ovi gmajn dŭhovnike po dr'zavnoj oblászti 'zelajôcsi vöpokázov i matrkul izvlecskov na rédno notri posílanye.

13. Sínyôra naznanenya 9-ti pnnktum szkoncsanya nepotrebŭvavsi,
na znánye szlŭ'zi.

14. G. sínyôr vu 10-tom punktumi naznanijo, ka za volo zgrablivoga betega je szvetszka oblászt obszebi doli dála zaprĕti nisterne cerkví i Bo'zo szlŭ'zbo dr'zati prepovĕdala brezi toga, ka bi tŕ doticsnoj cĕrkevnoj oblászti na dovoljenye naznánye dála.

Sínyorszki gyŭlĕs ete prŕti szlobodnoj

verszkoy vaji protivni csin po vísisoj cĕrk. oblászti, kak protestíranye pred vládo posle gori.

15. Sínyôra nazn. v-11-tom punktumi naznánye prineszé gyŭlĕsi, ka je nas Dijacski dom, tŭdi sziromaske gmajne i sínyoríja do etega mao od dr'zave escse nikse podpore nĕ dobila. Za steroga volo je po krajíne upravnistvi znŕva dána prosnyá k vládi za podpore.

Sínyôrszki gyŭlĕs gledôcs na „Usztave“ 12-ti punkt, tak za volo ednáke mere, kak glŭhoszti drŭge vere gmajn, z-náj-bôgsim trŕstom csáka od vláde dr'zavne i kulturne interesse szlŭ'zĕcsi nasi cĕrkevni násztav podpĕranye.

16. O. i. n. 12-ti punktum imenŭje one gmajne i prisztranne verszke obszine, stere szo szi v-pretekôcsem leti tŕme pozdignole i nôve zvoné szpravile.

Sínyorszki gyŭlĕs Bo'zi blagoszlov proszi na z-tak vnogo teskôcsami sze bojŭvájôcso szvéto naso m. cĕrkev i na nyĕ dobrocsinitele.

Zatoga volo, da po politicsni obszinaj szprávlĕni zvonáj evangelicsanszki verníki vu szvoji jusaj nĕ szamo ednŕk prekrátsenye morejo trpeti, sínyoríja navkŭpni zvonŕv szprávlanye neporácsa.

Da je cĕrkevni funkciov odprávlanye (zvonŕv, brŭtivov poszvecsávanye; dŭ-

— Tí szi pa z menom znás djáti, dŭsa moja, odgovorí Pista Boriski, Bôg 'znyim, sŕ bodem i poglédnem jí . . .

Pista je odísao, ali lí bitro je nazá prisao, ár szo ga pri brati jáko csŭdno prijali.

— Ka nyemi ide za sztároga, nedo od nyega proszili pĕnez na pokopálicse. Zaman hodite eszi, te sztári sze tak nezmirí z-vami, nyí bogme naj niscse ne vcsí na postenyé i ka sze sika. Pri szvojem dŕmi tak delajo, kak sze nyim vídi. Tŕ je szpovĕdala nahitroma Judka.

— No tá vecs nigdár nesztŕpim, je pravo Pista, gda je domŕ prisao, escse i na ocsé szprĕvod nemo sŕ. Moj ocsa, vu vĕszi te náj prvi kmet tak merjĕjo, kak te nászlĕdnyi kŕdis, pravico más Boriska, niscse nemára za nyí.

— Kabi nebi! Míszlila szi je Boriska vu szebi, ali nika je nĕ právila. Na drŭgi dén po pôldnévi jo pá vídimo, kak sze pascsi po prâh-

snatoj ceszti proti vĕszi. Dobro sze je szŕmnila, ka vu tom punoga dela dnĕvi pá nikoga nede domá. Pá je tam osztála do vécsara pri betĕ'zníki, zribani ren nyemi je dĕvala na bolĕcsi kraj, glavŕ nyemi je z-mrzlov vodŕv hladíla i pogányala mŭhé od nyega z-akácie vĕkov.

Ka, jeli je vsze tŕ kaj valálo ali nĕ? tŕ szamo goszp. Bôg zná, ali csi renovo lisztje tak dobro zná vrácsiti, z-kak Dobrim szrdcom i ná-gibom je je Boriska gori dĕvala, te je betĕ'zník dŕnok od toga ozdravo.

Vszáki zvecsarek je tam szedĕla pri nyem, csi je glŭh delo mŭdíla. Kak sze je Pál ocsa zmá-gati zácsao, sze je gori, gori zgledno na Borisko i z-szrdcá nyemi je odísla z-betegom vrĕd velika szrditoszt; Boriske dobrotivnoszt, líki topel trák szunca raztopí lĕd, je raztopíla nyegovoga szrdcá szrditoszti ledeno szkŕjo.

Dao sze je obravnávatí i dvorití szi po Boriski, kázao je, ka nyemi tŕ jáko dobro szpádne,

hovnikov, inspektorov instalacija) sinyôra pozványe: sinyorszki gyűlés goripozové dűhovnike, da brezi sinyôra dovoljenja etakse cérkevne funkcie szamovolno szpunyávti sze varjejo. Pri vszáksoj priliki notri májo zglásziti sinyôri.

17. Pôleg o. i. n. 13-toga punktuma szi je pűconszka gmajna Kühár Stevana zebrála za inspektora.

Sinyôrszki gyűlés odebránoga inspektora, kak nôvoga delavca szv. m, cérkvi, toplo pozdrávla i na nyega ôpravek Bo'zi blagoszlov proszi.

18. Vu o. i. n. 14-tom punktumi g. sinyôr naznánye prineszėjo vizziko postűvanoga Wágner G. Adolfa, 'zinata i pokrajinszkoga predsjednika vöpreminénye.

Sinyôrszki gyűlés toga preminôcsoga oddicsnoga i neobrűdjenoga cérkevnoqa voditela szpômenek vu dűhi 'zalűvajôcs, v-napiszki ovekivecsi.

19. Sinyôr pred gyűlés naznanijo vu dojpretecsenom 1926-toga leta, od gmajn verszkoga i materiálnoga sztáliscsa k-nyim szlű'zbeno notriposzláne iszkáze i pôleg tē vöposztávleno statistiko.

Sinyôrszki gyűlés z-radosztjov vzeme na znánye vu gmajnaj sze szka'zűvajôcsi áldovnoszti nágib, za stero tak gmajnam, kak vernikom szrdcsno zahválnoszt vadlűje.

ali nē je gucsao nika. Ednôk, gda je do szlędnye kaple vöszpozagrabo po Boriski nyemi prineseno 'zupo, stera je tak 'zmáhna bíla, kakso je pokojna 'zena méla segô kűhati, je pregôvoro:

— Boriska, zaká sze trűdis tí tak okôli méne, da szem jasz 'ze vsze na ove dao szpiszati.

— Jaj lűbléni ocsa, zdá je obrvim vűpala tak zvati szvekéra, pokastigao bi me goszp. Bôg, csi bi vász vu betégi osztávila. Vém szte vi príjali mené pod perôtí, gda szem brezi ocsé, i materé posztála. I moja krsztna mama, Bôg nyim dűsi dobrodáj, szo meni pravili, da szo ze na teskom bíli, naj vu sztaroszti podpéram, apika, vász.

— Vcsiníla szi to szvoje, csí moja, ali jasz szem jáko pregrésno prôti vama.

— Apika, ni jasz, ni Pista vedr'ziva szrditoszti, je nakrotki odgovoríla Boriska, vē szvéto píszmo tűdi velí: »naj nezáide szunce doli nad szrditosztjov vasov«.

— Vidim, Boriska, ka szi tí rávno tak obhodna vu biblii, kak ti je krsztna mati bíla, ali csi vidva li odpűsztitá meni, jasz nigdár neodpűsztim szem szebi.

(Dale.)

Znôva goripozové dűhovne pasztére, kántorvucsitele, gmajn vsze ravnitate i verníke na evangelicsanszke zavėdnoszti gájenyé i dobrovolno podpéranýe; toplo porácsa Diacskoga dôma, sinyorszke Podpornice, Dűsevnoga Liszta i Evangelicsanszkoga Kalendarija podpéranýe.

20. Vu prem. leta sinyôrszkoga gyűlésa zapísznika 17-tom punktumi sinyôr naznanijo, ka je Skalics Dezső v-morávszko sôlo od vláde za vucsitela vöimenűvani, pôleg steroga je morávszke gmajne nyega za kántora odebránye na vucsitelosztva vrēmen, szkocnsno.

Na znánye szlű'zi.

21. Pri o. i. punktumi Paulik János, bívsi morávszki kántorvucsitel, naprē dá szvojo escse pri gmajni bodôcso tέρjátév.

sinyôrszki gyűlés eto szmecseno delo prēk dá sinyoríe právdeníki za preglédánye i prísesztnomi gyűlési proszi notri dati toga nászahj.

22. O. i. zapísznika z-21-tim punktomom prikapseno

Sinyôrszki gyűlés gori pozové kri'zevszko gmajno, da preci, kak sze pripravna náide cérkevna oszoba na inspektorszta szpunyávanye, tō csészti notri napuni.

23. Pri prem. leta napiszka 25. punktumi sinyôr z-zahválnosztjôv naznanijo, ka je szobotzka gmajna z-gotovnosztjôv prēkpűsztila v-pretekôcsem leti Diacskoga dôma osznovlenikom sôle edno hrambo.

Sinyôrszki gyűlés zahválnoszt aldűje szobotskoj gmajni.

24. Pri o. i. zap. 26-tom punktumi, steri gori pozové G. Petrôvzsko gmajno, naj od prôti Krčsmár Sándor bívsem pēnezniiki pozdignyene to'zbé naznanenýe sinyôri notri posle,

Sinyôrszki gyűlés szigurno goripozové gmajno, da nyega szkocnsanyi, kak nájprvle zadoszta vcsiní, ár de li tak mogôcse prôti bívsemi pēnezniiki právdení obhod v-'zítek posztaviti.

25. Prem. leta zapísznika ovi punktomje szkocnsanya nepotrebűvavsi, na znánye szlű'zijo.

26. Po Fliszár János Diacskoga dôma ravniteli je gori csteto Diacskoga dôma naznanenýe, v-sterom je notri pokázana prinesene áldovnoszti velikoszt, szpomené sze od té násztave goriposzta vlenýa i nyega osznovleníkov.

Sinyórszki gyűlés naznanenye oszvoji i odobri, imenüvanomi ravniteli za pozványa verno szpunyávanye zahválnoszt darúje i naznanilo k-gyűlésa napíszki priložiti szkoncsa.

27. Pri o. i. n. prikapseno

Sinyórszki gyűlés oblasztí sinyorije predsedniksztvo, da na zdanya dugov voplácsanye do 50000 dinárov, mogócs pôleg najcenêsega interesa, poszojilo vzeme gori, stero sze naj z-notri tekócsi áldovov placšuje.

28. Pri o. i. naznaneniyi prikapseno sinyór porácsajo med Dijacskoga dôma upravnistvo vszê gmajn dühovnike ino inspektore notri odebrati.

Porácsanye sinyórszki gyűlés oszvoji.

29. Gori szo precsteti pêneznika prem. leta racsúni.

Sinyórszki gyűlés pêneznika racsúne oszvoji i odobri, nyega navadno od podgovornosztí, gori szi obdržécsi ta gori obdržena, — gori mentúje i nyemi kak túdi g. Luthár Ádám, D. Liszta podgovornomi rediteli, na pizsátelsztva presztori za neszebicsno neobtrúdavne ôpravice zahválnoszt darúje, sinyóra pa zavüpa, da na racsúne odobrenya napíszek gori szpela.

30. Csteto je Darvas Aladára sinyórszkoga racsúnszkoga sztolca kontrolnika naprédánye od prem. leta gmajn racsúnov, pôleg steroga szo zvün Domajnsevszke gmajne, te ove vsze notri pokázale szvoje racsúne, steri szo vszi szprijeti. Ali nê szo poszlake notri inventáriumov prepíszkov: morávszka, g. petróvszka, g. szlávecska i d. lendavszka gmajna.

Na gmajn racsúne gledócs je koncno odobrenye dáno. Na inventárov prepíszkov notri poszlanye sze te imenüvane zámüdne gmajne ômurno gori pozovéjo, da toj dúžnosztí do konca septembra, kak do szlédnyega terminusa zadoszta vcsfnijo.

31. Sinyórszko predsedniksztvo, na Podpornice držanya szejó, gyűlés presztávi. Po znôva odprtki gyűlésa je gori precsteti od Podpornice szejó gori vzéti zapísznik, steri sze

na znánye vzeme i k-sinyórszkoga gyűlésa protokolomi priložiti zravna.

(Nadaljávanye príde.)

Ka nam velí hi'zen vrács?

IX. Varmo sze od zgrablivoga betega.

Jesztejo zgrablivi nevaroi betegi, steri sze nalehci zgrabijo, csi szmo v-dotíkanyi z-onimi, kí tákse májo. Na tó gledócs v-prísesztinoga leta kalendariji edno vékse cstenyé notripokázemo.

X. Satrúvanye, vüvsztvo, bajanye.

Zadoszta je zalosztvo, ka cseresz leta sze na jezerke povnozava racsún oni, kí satringi, vüvsztvi, bajanyi naporob szpádnejo, stere vüvci i babe na cêli zítek pokvarijo i pri zdrávji szkvarijo. Náimre mála, cecátja deca posztánejo nyé áldovi i tomi krívomi vervanyi, pri steri vszákoga betega zrok ali glisztom, ali zôbidényi pripisúje. Radovervajócsse neszpametno lüdsztvo z-prijétnim obétanyem i naznanüvanym vábijo i szlepšjo szvoj haszek zgányajócsi vüvci i satrúvanya májsztri. Razmeti cslovek sze k-vrácsi obrné, sto sze je vrácsenya betegóv vcsio, kí nató szküsenoszt má i gvüšno je, ka bole zná i hitré náide vrásztvó na beteg, kak pa spekulántni vüvec, ali satrúvajócsa baba i nyé z-velkim glászom ponújana compernia. (Nadaljávanya v Evangeličsanszkom kalendariji bodo vu prisesztini létaj).

Razszrdjeni gmajnar. Tak gucsijo, ka escse med timi nájmirovânésimi hízniki sze túdi vcsászi preercsénye dá naprê i rávno tak pri toj nájrédnêsoj gmajni sze pripeti, ka sze med ednim, ali drúgim vernškom i dühovníkom kákse zámerje pobüdi. Tákséga hípa te zámiren tak má segó szebé zadomesztiti, ka sze ogible bože szlúzbe. Z-tém scsé kázati szrditoszt, ka meszto v-cérkev hodénya drúge opravice szpunyáva, gda ti ovi vernici Bôgi csészt prinásajo. Vu'ednoj dalêsnvoj gmajni sze je zgódilo nê dávno, ka eden gmajnar, kí je rad vu cérkev hodo, sze je za níkséga süméta volo z-dühovníkom nika malo preerkao. Dühovník je gvüšno miszlo, ka zdaj eden dober csasz nede hodo te zámiren k-Bo'zój szlúzbi. Ali, kak veliko je gátalo dühovníka csüdüvanye, kak je v-prísesztino nedelo zagledno na navadnom meszti szedeti, vrêlo poszlúhsajócséga i potom escse bole v-cérkev hodécsega verníka szvojeja. Dühovník je nê mogao zatrpeti, i pri ednoj prilíki je szvojoj radosztí tak dao glász, ka je zámirnomi gmajnari prijaznívo etak pravo: miszlo szem, postüvani gmajnar, ka te ví zámerje držali i nedte hodili k-Bo'zój szlúzbi, kak vídim szte nê poménkali vu vrêlosztí, tomi sze z-isztinom veszelim. — Ka miszljio, goszp. dühovník? odgovori ov; jasz szem sze na Bôga nigdár nê razszrdo, kak bi sze tak nyegove szvéte híze ogibao! Tó je uprav cseden odgovor bio. Bogá nigdár ne mäsajmo vu naso szrditoszt! Nê je lépo delo z-drúgimi sze szvajüvati! Ali bár z-kímsté sze szvádimó, na Boga i nyegovo szvéto hízo ne mejmo szrditosztí!

Rázloczni máli glászi.

Radoszti glász. „Teda Peter odpré vūsztá i ercsé: zaisztino nahájam, ka je Bôg nê oszôb prebirávec; nego vu vszákóm národí, kí sze ga bojí i csiní pravíco, prijéten nyemi je.“ (Ap. Dj. 10, 34—35.)

Cstítelom nasím. Ár pôleg nôvoqe stam-parszkoga zákona vszákoga lísztá redítel tam more prebívati, gde líszt stampajo, záto nasega lísztá redítel poetomtoga Fliszár Jávos bodejo, kí (szo doetigamao pascslívi pomo'zni redítel bílí. Vsze glávna dela pa itak nadale tídi Luthár Ádám puconszki dühovnik bodo szkonsá-vari i pelali, záto sze rokopíszi potom tídi vszígdar v Puconce morejo posílati. Rávnotak osztánejo pri líszti nadale vera pomocsnik Kováts Stevan sínjôr. Mámo escse obecsanye dvá mládiva dühovnika, Hári Leopolda i Skalics Sándora, ka ta nyíva tídi vu vszákó numero kaj píszala. Proszimo vasz záto, dráqi cstítelje, odpérajte dveri vasega sztanka i nadale pred nasím lísztóm i nezaprte pred nami vasega szrdcá lübézen! (Luthár Ádám dotêsnyi odgo-vorni redítel.)

Szamovolní dári na goridr'zánye i rászürjávanye Düsevnoga Lísztá: z-Puconec Marics Stevan krojacs 5, z-Tesanovec Poucsics Franc 5, Kühar Stefan goszt. 10, Siftar János 2; z-Brezovec Benko Kálmán 2; z-D. Lendave Hári Ádám 6, Kolár Ádám i Kováts Ferenc 5—5, Eden neznáni 9 din.; z-Varázdzina po Iván Krányeci poszlani 40 dinárov szmo na D. Líszt i kalen-dari obrnoli, stero eti kvítêramo. — Radi bi na-daljavali! Szrdcsna hvála!

Gornya Szlávecska gmajna, stera sze 'ze od vecs lét mao pripravla cérkev zídati, k-steroj je 'ze potrebno kojno k-coj pripravila, zdá ôurno namenyáva zacsnoti zídanye. Mí ti ovi gmajn verníki, kí szmo tô naso nájmájso csér do etiga mao tídi podpérali, nehênnyamo i nadale nyô pôleg premôcsi pomáhati. Vúpamo sze pa vu nasem nebeszkom Ocsi, ka blago-szlov szvoj dá k-tomi deli i 'znyimi navkúp de zídau i k'zelnomi cíli je pripela.

Zalüvanya glászi. Szobotske ev. gmajne szta sze dvá vréliva verníka zoszélila k-szvoje-mi nebeszkomi ocsi. Te eden Temlin Ivan mlaj-tinszki kurátor márciusa 22.-ga, te drúgi pa Agosztin Stevan csrnyszki kurátor márciusa 31.-

ga. Obádvá verníka szta Düsevnoga lísztá vrê-líva sürítela i cstítela bílí. Bláj'zeni bojdi nyí-dva szpômenek!

Jónás Vilma na Vanecsi rodjena dia-koníza, na szvojeqa vcsenyá nadaljavanye i dekoncsanye je v-Nemski ország odpotúvala. Z-szrdcá jo pozdrávlamo vu szvojeqa pozványa lépom naprêidênnyí! Bo'zi blagoszlov jo szpévá-jaj vu potúvanyi nyénom!

Posztní nedelní verszki zvecsarje. Posztno vrêmen je nájpripravnêse na pobo'zno premíslávanye, na dühovno podígávanye. Vu vecs mészta je návada vu tom vrêmeni po poldnés-nyoj bo'zój nedelnoj szlú'zbi verszke zvecsarke, na pobo'znoszti podígávane vkúp prihájanya dr-'zati, tak da sze verníci zvôna církevne szlú'zbe bo'ze májo príliko vu dühovni vajaj vu dúsi po-dígávati, i vu ponúdnyneni návucsní naprêdávanyi vu pámeti preszvetsávati.

Szobotsko evang. 'zenezko drúztvo, eta nasa od blá'zensztva obhodjena, za vsza dobra i vugodna sze navdúsávájôcsa Tabítha je, kak vu prvêsem, tak tídi vu etom posztnom vrêmeni dr'zalo nedelne posztné zvecsarke, v-petí nede-laj vu sôli, v toj sésztoj pa vu církvi, vu steri szmo popêvali, solszka deca pobo'zne, dúso podígávájôcse versuse deklamálívala, escse i ednôk: „steroga z-tí deveti“ imenüvano zmêno dála naprê jáko z-dobrim, prijétním naprêdá-nyem, stera je nazôcsi bodôcse vu szrdci nate-liko obhodila, ka szo malo stere ocsi osztale szúhe, stera je ocsívidno pred nyé posztávila nezrecseno materszko lübézen do szvoje decé, stero edna szírotna vdovica prálkínya z-teskim tálom vu bogábojaznoszti hráni gori i ráj sze nôcs i dén mantrá, pripravla nyím 'zívís i oblê-ko, kak pa ka bi z-deveti stero goszpodszkoga ré-da csloveki v szkrbnoszti dála. gde bi ono v-doszta bôgsem sztáni bílô. Vsze devét jí níkse tákse obcsütênnye prikapsi k-szrdci, stêroga nyê brezi neznosene britkoszti pretrgnoti nedopúszttí materszka lübézen. Sztôkrát je ísztina, ka ta prá-va, csíszta lübézen i zadovolnoszt neprebíva vu szvekli palacsaj, vu zemelszkoj obílnoszti, nego vu szíromaski hütaj, gde sze ta potrebna med delavním sztrádanyem pripravlajo, kak je tô nas Zvelicsítel vu szvojem vcsenyé na tí v-obílnoszti plavájôcsi, zviseni káranye nê szamo ednôk pravo. — Bílô je zvôn tej vszákó nedelo návucsnó, pobo'zno gori cstenyé, ali szlobodno naprêdávanye. Gori cstenyé szo dr'zali: goszpá dr. Musterova, g. dr. Bölcsova i Fliszár János.

Nájjaksi program je bio na cvetno nedelo po poldnévi vu cérkvi, gde je 'zenszkoga drůz-tva khorus pod Ruzsaice vodjenyem i Kováts Annuske goszpodicsine z-orglov szpřevájanyem precizno, z-globokim verszkim obcsůtėnyem popėvao edno szrdce podigávajőcso szvéto peszem. Tákse szmo escse vu nasoj cėrkvi nė meli prėlike csůti, trőstamo sze, ka nam 'zenszkoga drůz-tva khorus drůgőcs pá ponůdi prėlike etakse szpėvanye v'zıvati. Dr. Musterova szo sőlo, Bach Árijo dáli naprė vu důsi obhodnim szpėvanyem. Szobotsko 'zenszko drůstvo ne potrebuje nikse dėke i mesterszkoga prilizávanya, nyė na verszkom presztori dobro poznana, blagoszlovna dela dėcsijo. Vu vezdásnyega vrėmena cėrkevnoga 'zítka mlácsnoszti, gda szmo z-vsžake fėle nevugodnoszta prekrőzeni, nam je eto 'zenszko drůstvo jedini trőst i verszkoga 'zivėnya zorjanszka zvėzda!

Gustáv Adolfa drůz-tva predsedník-sz-tvo, dr. Rendtorff predsedník i dr. Geissler tájnik, szta márc. 27. v-Grádec prisla i naznanila szta, ka de G. A. drůz-tvo tam držalo szvoj lėtni glaven gyülėš v-septembri od 27.-ga do 30.-ga. Od onoga hıpa mao, kak tő drůz-tvo gori sztoji, je szvoje gyülėse vszıgdár v-Nemskom országi držalo, eto je nyega prvi gyülėš zvőn Nemskoga országa. Da je tő k-nam tak blůzi, verjemo i mocsno sze vőpamo, ka i z-Prėkmurja ji tůdi vnőgi tál vzemejo v-nyem i nezamůdijo z-Protestánstva vodėcsimi mőzmi v-dotıkanye prđiti.

Okőli edne dr'závne podpore. Nepřpravno pripetjė je doszėgnolo naso jedino verszko szpřaviscse, nas evang. Diacski Dom. Z-velkimi áldovmi szmo pozdignoli i v'zítek posztavili tő násztavo. Na zıdanya dugőv placšuvanye szmo proszili od viszike vláde, od Vucse-nya ministersztva podpore. Vecskrát szmo proszili. K-koncovi po vecs prosnyaj szmo premi-ńőcse leto decembra 15-ga od velikoga 'zupána eden dober glász, přėkpışz dőbili od toga, ka je minisztersztvo na »grádbő« diacskoga dőma v-Murski Soboti 10,000 dinárov podpore darıvalo. Po tom naznányedányi szo pėnezi z-odtėgnyem postnėne 9950 din. prisli, mı szmo je gori vzėli i precı na szilnėsi dugőv placšuvanye obrnoli, z-poste ednáo szmo je na meszto plac-sila dáli. Pobotnice (nyugte) szmo od tė pėnez v-Maribor k-velkomi 'zupani poszlali i notri pokázali, nakoj szo ponőcani. Zahválili szmo, kak sze tő prisztájja velkomi 'zupani, dotėcsnoma mi-

nistrstvi. Z-obė sztráni szo pobotnice i zahvála prijėta i mı z-9950 dinárov dárom dugá bremenom lėzėsi bodőcsi, szmo z-zahválnim obcsůtėnyom vu důhi pomirjeni bilı, ka je viszika vláda szvoj poglėd ednők dőnok, csi bár tak prisztranno, na nász evangelicsance vřgla. Ali necsákano, i důso zburkajőcse pripetjė sze je zgődi-lo, rávno tak, da z-csısze vedřine grumszka sztrėla vdári doli i prineszė opűscávanye na vu mėri prebıvajőcse, szvoja pozványa znásajőcse zemelszke szini. Márciusa 17-ga po trėmima dųgima mėszecoma dobımo z-Ljubljane od delegacije ministrstva finansztva edno pışzmo, ka ti 10, ali bole 9950 din je nė dıacskomi dőmi, nego r. kat. Martiniscsi poszlano, stero za pėt dni nazáj moremo plácsati.

No ecce! . . - Ednők szmo dőbili od dr'závne edno málo drobtinico, stero szmo precı potrosili. — Kak jo tak dámo nazáj v-onoj dőbi? Jeli sze je pa escse gda tákse gder dalő naprė, ka bi goszpodár lacsnomi kődisi dáni koscssek krůha, steroga je on od gláda gnáni, tam predajim szıromacsek potroso — nazáj dati proszo? Mı szmo nazáj plácsati tůdi nė mogli, znőva szmo sze povrnoli z-prosnyōv na minisztersztvo, naj tak dá Martiniscsi tůdi podpora i odnász nam dáno neproszi nazáj!

Mı vőcsimo, naj drůgi tůdi dobıjo, bár szo tej 'ze dőbili prvle tůdi, ali telko brezi oponásanya szlobodno povėmo. ka szmo mı evangelic-sanci tak pri racsúi dūs, kak pri vrėdnoszti szlabėsi od vu velikom racsúi bodőcsi katho-licsanov i od njihove zmo'zne, bogate materė cėrkvi, do dvėsztő jezero dinárov vise zneszėcsimi sztroski szmo posztavili gori diacski dom, prisztájalo sze je tak, naj mı tůdi nika dobımo od vláde, csi tak, ka ona evangelicsance tůdi za szvoje szini drží. Dőbili szmo tůdi, ali tak, da bi nam niksa hůda rőka za nyė stela szėg-noti i vneszti. Nevėmo, odkud je prisao nepřiatel i poszėjao med psenico kőkol, steri sze je po szejátvi na poltri mėszce szkázao.

Csi bár mámo nepřiatel, Bo'za rőka nász neosztávi, tak dabi Bo'zi prszť vidili v-tom deli. Nam je minisztersztvo nakázalo, Martiniscsi szo je steli poszlali (tak právjijo). Na nase imė, na diacski dom szo je poszlali, zdaj je pa nazáj proszijo, ár sze, Bőg zná, komi tak vidi! Tő bi szmėha vrėdna sála bila, csi bi nebi tak tůzno bilő i za hrbtom nebi noszilo zamėtávanye evangelicsancov.

Pa csi bi sze rávno tó tak po zmóti zgódi-
lo (ka sze pri dr'závni urádaj zgoditi neszmi),
ka bi Martiniscsi bilí oszojeni oni pénezi, pri
etaksoj demokrátsnoj dr'závi, kak je nasa, je
10,000 din. máli pénez, naj dájo Martiniscsi túdi,
ali za paritása i ednáke mere, glíhnoszti volo,
csi ove drúge vere cirkvi (stere eti imenüvati nescse-
mo) dobíjo dr'závno podporo, szmo mí evangeli-
csanci, kí túdi placšujemo dácsó, nasi szinóvje
sze túdi nementújejo od vojne dú'znoszti — ven-
dar túdi vrédni na tó. Csi szmo szí ednök bratje,
teda bojdmo glíhni bratje, tak vu dobrótaj, kak
vu bremenaj, naj sze tó nê szamo z-gucsom glá-
szí, nego z-delom túdi poszvedocsáva. Naj nieden
podložánc ne míszli szebé za zavřzenoga biditl

„Nádej“ v-slovaskom jezíki vódáne evang.
novine píseje, ka je csehszlovakse evang. materé
cérkvi upravnistvo edno szpómenico (memoran-
dum) položilo pred nase dr'záve vládojv-Beográd,
vu steroj proszi i gori opomené nyé pazko na prek-
murszki osztávleni evangelicsancóv 'zaloszten
cérkevni položáj, na vnóge potrebócsé i dr'závno
podporo proszi na nyí zmágyane. Csehszlovakski
nasi vere bratov pomocsno akcijs z-toplim szrd-
com hválimo. Mí vendusje szmo v-SHS dr'závi
jedno evangelicsanszki szlávi, kí szmo od za-
csétka reformátie vréména mao, no csi szmo bár
doszta pregányanya trpeli i vó présztali, obdržali
szvojo vero. I rávno za toga volo bi mogli pri-
jétnése djánye dobiti od vláde i nê tak, kak v'z-
vamo, da escse ednök nedovédno nam dáno pod-
poro nazáj proszijo od nász!

Nóvi dühovník. Skalics Sándor D. Len-
davsazke ev. gmajne administrátor je dühovník-
sztva szlédnyi egzájmen v-Soproni z-lépm nász-
hajom dolidjao. V-Szombathelyi je po Kepy Béla
püspeki májusa 8-ga gori poszvetzeni. Z-szrdcá
pozdrávlamo nóvoga delavca szv. m. cirkvi i na
nyega od Bogá blagoszlov proszimo!

Reformátuski (kalavinszki) csaszopíszí
písejo ete prézaloszten glász: Lászlóvo, slavon-
szka mála vész má 900 sztancsarov, z-steri je
800 ref. 100 pa kath. vere. Reformátusje májo
cérkev, farov i dvá razréda sólo. Sólo je vláda
vkraj vzéla i zdaj v-nyé katholicsanszki dr'závni
skolnik vsí. Sztári dühovník Kelecsényi je pred
trémi létí mró. Fárnici szó ziszkávali nóvoga dü-
hovnika, ali za mále plácse volo, sze je nê naj-
sao, kí bi k-nyim só. Da verníki vékso plácso
dati nemorejo, Lászlóvo 'ze trí léta brezi dü-
hovnika i brezi vucsítela sztoj. Cseresz nedele záto

nisterne pob. 'zenszke gori poiscsejo Bo'zo hí'zo.
Tam vu szebi popévajo i vdovica sztára fararca,
stero szo vu farofi za csúvarco niháli, z-verníki
navküp Bogá moli, z-szvétoğa píszma nyim eden-
eden tál gori precsté. Tó je on tú'zen glász! —
Ali od toga escse tú'zvési naszledúje zanyim, kak
tó v-onom isztom csaszopíszí písejo: vu Lászlóvi,
vu toj má'oj vészí je v-preminócssem tjédni od-
préta ta sészta krcsma i po nedelaj je vszê sészti
puno z-pí'ci. Meszto szlúzbe Bo'ze Bachusi szlú-
'zijo. Na eti cstényá dreszélina gráta vu csloveki
dúsa i szam vu szrdci nescsejócš more pítati: Je-
li i mí túdi neprídemo na Laszlove sztancsarov
sors?

Dári na D. Dom: Z-D. Lendave Kolár
Ádám 5, Kovács Ferenc 5, Hári Károly 10 Din.;
z-Küpsinéc Szinic Stevan 10 Din.; z-Polane Gor-
csán Károly szo dali 30 kíl krumpisov i 3 l.
psena; z-Hodosa áldovov i z-odaje szilja 600
Din.; z-Szobote g. Dobrai eden dober vóz véja,
goszpá Péterkojca dróvno pseno, goszpá Hartma-
nica edno krlbacso krumpisov i mléko; g. Dr.
Skerlák Aladár fiskális z-Ábrahám V. Orbán I. i
Davi M. to'zbe vözglíhanya 100 i z-edne drú-
ge to'zbe 50 din., g. Dr. Sömen Lajos fiskális z-
Szapács Erdélyi to'zbe vözglíhanya 100 din, Am-
brus Jo'zef 20 din.; z-Gederovec Krányec Péter
z-tüváriscov 100 d.; v-puconszkoj fari po zlátoj
knígi: vd. Norcsics Janosa Szebeborci 10, Ben-
kics Kálmán Pu'zavci 10, Szapács János Beznov-
ci 5, Baafi Terezia Beznovci 10, ml. Domjan
Stevan Brezovci 10, Porédos Franc Brezovci 20,
Barbarits Ferencova Brezovci 10, Vratarits Lajos
Puconci 20, Bohar Ivan Moscsanci 10, Sostaréc
Mátyás Puconci 10, Szocsics Lajosova Cserne-
lavci 20, Siftar Lajos Szebeborci 5, Benko Kál-
man Brezovci 10, z-Morávec Kerccsmár Zsigmond
20, z-Martjánec Ülén Teréz 10 din., Siftar Lajos
mlínar z-Szobote 3 litre tikv. olíja. Vszém dari-
telom nájtópléša hvála!

Je'zuitszki barátje (redovi). Napíszana
je edna enciklopedija, (t. j. kniga za pregléd vsé
znanoszti) stero ja napiszao grof²Hoensbroech Pa-
vel, dobi sze pa v »Akademische Buchhandlung
in Bern und Leipzig«. Prvi zvezek od A—Y ob-
sega 816 sztráni.

Edne tak dobro nabráne i vküperposztávle-
ne knige od je'zuitszki barátov je ešče doszémao
nê biló na kní'zevnom pláci. Heonsbroech-i sze
je tó delo prevecs dobro poszrecsilo. Gvúšno je,
ka tó knigo túdi nieden drúgi ne bi tak navucs-

no napiszao, kak rávno on, ki je prle szam bio jezuitszki barát, a szledi je pa prêksztopo na naso vero.

Grof Hoensbroech je eden jáko talentiran piszátel, govornik i theolog. Sto je nyoga ednök predgati csülo, ga vecs nigdár nemre pozábíti. On v toj knigi ne odürjava je'zuite, ali szvojo bivso katholicsanszko vero, nego z dokázami oszvedocsi csitátele v tom, ka po cili i delovanji sodeč je'zuite lehko imenüjemo za protivnike vere, celoga krscsansztva, dr'zave i kulture. I rávno zavolo toga sze on csüli za pozvánoga sze boriti próti nyim.

Med drüigimi právi: „Jaz scsem nyihovo szkvarjenoszt i pokvarjenoszt z isztinov nepobito dokazati v takšo formo, ka prijátela i neprijátela v obrambo i napád posztávim, gde szo oni premágani.“ Hoensbroech zavolo toga dokázte je'zuitam, ka je právo krscsansztvo od szvoje morálie nikkár në tak odsztöpilo, kak rávno prek nijj, gda nyim je vsze drüigo dopüscseno biló, naj szamo odzvüna ká'zejo krscsanszko formo.

Vsze znamenitoszti od je'zuitov sze v toj knigi nájdejo, stera pri szrednjcsolszkom verenávcusnom vesenyê kak pomožna kniga, pa tüdi kak vzgojno, obrambno i socialno pitanye obravnávájócsa kniga je neobhodno potrébna. Nasim dühovnikom i szvetszkim cerkvenim csesztnikom jo témbole priporócsamo, ár na záhodni sztráni nase dr'zave tüdi zdigána szvojo glávo je'zuitizem! Drüigi zvezek té knige sze tüdi v krátkom vrémenü vödá. Té knig vu niednoj gmánszkoj i dühovniskoj biblioteki ne bi szmelo faliti! (Dr. Popp.)

Statisztika. V Prêkmurszkoj evang. sinycerijj sze je v 1925. leti naródiło 510 decé: mrló je 402 oszob; v híztvo je sztópiło 211 párov: konfirmálivano je 308 decskov, doticsno deklie. (V Krí'zevci i Morávci je në dr'zána konfirmácija?) Szobotsko reálno gimnazijo je obiszkávalo 72 evang. decskov i deklie. V ljüdszke sôle je hodilo 2772 evang. decé. Gmajne vszevküper szo notrijemánya mele 590,831 Dia., vödávanya pa 518,699 Dia.

Missionálszki dnévi v Zagrebi. Zagrebszka evang. fara je od apr. 28. do maj. 2. príliko méla posztlühsati ednoga znamenitoga misszionara, g. Ungnad J. farara z Berlina, ki szo obri eti témov gücsali: Jeli ide brezi vadlúványa tüdi? Moderni cslovek i Biblia. Zítka-ponovlenye. Práva szlobodscsina. Roditélom: »Ti

i tvoje déte«, »Déte kak dár i náloga.« Zvöntoga szo Bo'ze szlú'zbe dr'zali za doco, za mladézen i za gorizrasztsene i Bibliinszke vöre. Sztanovito je trüd toga misszionára në osztao brezi száda pri posztlühsávcü.

Sziklaszilárd ragaszkodás a vallás tanaihoz.

Beográdból jelentik: A dunai devizió hadbírósaága legutóbb ismét nazaréus katonák felett ítéltkezett, akik megtagadták a szolgálati engedelmességet és nem akartak fegyvert fogni. Nyolc vádlott állt a bíróság előtt, akik ellen a további vádpont az volt, hogy a nazaréus vallást követik, noha ezt a felekezetet a törvény sem ismeri el. A hadbíróság elnöke minden egyes vádlottal közölte, hogy ha elhagyják a nazaréus hitet és a jövőben engedelmeskednek feljebbvalóiknak, a bíróság megbocsájtja a bűnüket és elengedi a büntetést, a vadlottak azonban makacsul visszatartották ezt a feltételt.

A bánati földművelésszermazásu vádlott katonák konok fanatizmusára jellemző Rasics Nikola vallomása.

— Miért nem teljesítetted feljebbvalóid parancsát? — kérdezte az elnök.

— Nem szabad.

— Ki tiltja meg?

— A Szent Evangélium.

— Vannak-e gyermekeid?

— Van, hét.

— Miért tértél át a nazaréus hitre?

— Isten rendelte így.

— Mennyiben jobb ez a vallás a mienknél?

— Nem öltünk, nem lopunk, nem hazudunk...

— Ki fogja táplálni a gyerekeidet, ha te börtönbe jutsz?

— Az asszony és . . . Isten.

— Miért nem akartál fegyvert fogni?

— Azt mondja a Szent Evangélium: Ne ölj!

— Börtönt kapsz érte.

— A vallás előbbvaló mint az élet?

— Ha megtagadod ezt a vallást és fegyvert fogsz, elengedjük a büntetésedet.

— Azt nem lehet, uram.

Körülbelül ugyanígy folyt le mind a többi hét vádlott kihallgatása is. A bíróság valamennyiüket tíz-tíz évi börtönre ítélte. Ítélethirdetés után az elnök még egyszer felszólította őket, tanúsítsanak megbánást és akkor nem kell leülni a büntetést. Az ítélték egyhangulag válaszolták:

— Nem tehetjük, uram. Köszönjük az ítéletet.

(Bácsmegeyi Napló.)